

mětem uvedené autoškoly měla býti i nauka o výbušných motorech. Není proto důvodnou námitka, která má za to, že žal. úřad nemohl požadovati kvalifikaci inženýra pro učitele soukromé školy proto, že nauka o výbušných motorech není obligatorní na státních školách průmyslových a slušelo stížnost, která jiných výtek neformuluje, zamítnouti pro bezdůvodnost.

Č. 10.390.

Válečné úkony (Slovensko): I. Za jaké »škody« náleží náhrada podle zák. o válečných úkonech? — II. Ministerská komise pro válečné úkony — rozhodujíc o vznesených náhradních nárocích — není vázána na výroky obecní a zemské (župní) komise.

(Nález ze dne 3. března 1933 č. 3171.)

V ě c: Dr. Julius R. v R. proti ministerské komisi pro válečné úkony o náhradu za válečné úkony.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím bylo o st-lově žádosti za náhradu podle zák. o válečných úkonech rozhodnuto takto: Ministerská komise pro válečné úkony zamítá nárok na náhradu za znehodnocení dobytčete vzhledem k tomu, že v tomto případě nejde o válečný úkon, jenž na základě zákonného článku LXVIII:1912 by byl požadován a poskytnut pro účely branné moci. Nárok na náhradu 7 kop suché lucerky byl uznán za oprávněný a přiznává se st-li náhrada za množství uvedené v přihlášce, t. j. za 7 kopek lucerky, každá kopka ve váze 60 kg, t. j. 420 kg po 45 Kč za 1 q dateliny 189 Kč. Nárok na náhradu za 3 q sena v množství uvedeném v přihlášce uznává se za oprávněný a přiznává se náhrada za 1 q sena po 45 Kč, celkem 135 Kč. Nárok na náhradu za 2 vozy pšeničné slámy, t. j. za 10 q slámy, uznává se za oprávněný a přiznává se náhrada 20 Kč za 1 q slámy, t. j. 200 Kč. Nárok na náhradu za používání koni uznává se též za oprávněný a přiznává se náhrada 100 Kč, celkem 624 Kč. Důvody: Podle provedeného šetření a přihlášky utrpěl st-l škodu znehodnocením dobytčete tím způsobem, že v srpnu 1919 jel jistý voják z R., jemuž se splašili koně a vjeli do stáda dobytka, při čemž býku, patřícímu st-li, byla zlomena noha, a musil býti proto prodán řezníkovi za maximální cenu, t. j. 1.932 Kč. Poněvadž býk měl hodnotu podle vyjádření zvěrolékaře 4.000 Kč, žádá poškozený o výplatu rozdílu hodnoty mezi maximální cenou dobytčete a hodnotou, kterou dobytče mělo podle vyjádření zvěrolékařova, v částce 2.068 Kč. Min. komise rozhodla, že nárok na náhradu se zamítá, poněvadž v tomto případě válečný úkon konán nebyl, jak vpředu již uvedeno. Nárok na náhradu za ostatní škody, v rozsahu v přihlášce uvedeném, uznala min. komise za oprávněný, ježto podle provedeného šetření a výpovědi svědků vzala min. komise za prokázáno, že st-l dodal pro účely vojska 7 kop suché dateliny, 3 q sena a 2 vozy pšeničné slámy a kromě toho byl jmenovanému vojskem zrekvirován vůz se 2 koni, kteří konali přípréž asi 14 dnů. Min. komise rozhodla, že žadateli přiznává se náhrada celkem 624 Kč. Náhrada tato, na-

vržená podle jednotlivých shora uvedených položek, byla znalci min. komise uznána za přiměřenou a odpovídající místním cenovým poměrům těchto předmětů v době odebrání vojskem.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí uvážil nss:

Dotýkajíc se první části nař. rozhodnutí, v níž žal. úřad odepřel uznati st-lův nárok na náhradu škody za znehodnocení býka z důvodu, že nešlo tu o válečný úkon podle zák. čl. LXVIII:1912, namítá stížnost, že ve skutečnosti šlo o válečný úkon, poněvadž R. byla v r. 1919 »ve válečném úkoně«, že však i kdyby nešlo o válečný úkon, je dokázáno, že škodu způsobil st-li voják čsl. armády a za tuto škodu je st-li zodpovědná vojenská pokladna. Konečně namítá stížnost, že nař. rozhodnutí je v rozporu jednak s ustálením komise, která ve věci jednala, jednak i s předpisem § 33 zák. o válečných úkonech, jenž přiznává náhradu nejen za válečnou škodu, nýbrž i za jakoukoli způsobenou škodu.

K těmto námitkám stížnosti dlužno uvést:

V § 3 větě 3 zák. o válečných úkonech jest určeno, že za válečné úkony, pokud tento zákon opak výslovně nestanoví, náleží přiměřená náhrada (§ 33). V tomto § 33 pak se praví, že pokud by náhrada za válečný úkon nebo náhrada škody za způsobenou škodu nebyla zapravena podle § 32, nebo pokud by ten, kdo plnění dodal, nebyl spokojen s přirčenou odměnou nebo náhradou, jest oprávněn své nároky ohlásiti písemně nebo ústně u příslušného představenstva obecního.

Z těchto ustanovení jde, že škoda, o jejíž náhradě mluví ustanovení § 33, není jakákoli škoda někomu způsobená, nýbrž jen škoda způsobená válečným úkonem. I když tedy škodu, o kterou tu jde, způsobil st-li voják čsl. armády, mohla by st-li příslušet náhrada podle cit. § resp. 3. věty § 3 zák. o vál. úkonech pouze tenkrát, kdyby mu byla způsobena válečným úkonem, to jest tím, že válečný úkon byl na st-li požadován a jím plněn, pokud se týče tím, že předmětu, jenž byl na st-li požadován a jím poskytnut, bylo podle zák. o válečných úkonech používáno. Zda a pokud by st-li příslušela proti vojenské pokladně náhrada za škodu, způsobenou mu aktem vojenské osoby mimo rámec plnění válečného úkonu, jest ovšem otázka jiná, kterou však v tomto sporu řešiti netřeba, když předmětem jeho vzhledem k obsahu nař. rozhodnutí může býti právě jen otázka, zda st-li přísluší náhrada za škodu podle § 33 resp. 3. věty § 3 zák. o válečných úkonech.

V tomto směru jest pak, jak již řečeno, rozhodno jedině, zda jde o škodu způsobenou válečným úkonem. Že o takovou škodu šlo, st-l ovšem také dovozuje, dovolávaje se toho, že v r. 1919 byla R. »ve válečném úkoně«. Ale činí tak neprávem. Neboť ze skutečnosti, že škoda, jejíž náhrady se st-l domáhá, vznikla v době, kdy území, na kterém se stala, bylo podrobno povinnosti k válečným úkonům, neplyne ještě, že byla st-li přivoděna válečným úkonem, když za škody válečným úkonem způsobené uznává zákon o válečných úkonech jen škody, způsobené plněním v tomto zákoně blíže určeným (§ 1 cit. zák.), nikoli jakékoli škody, způsobené osobami vojenskými v době, kdy závazek k válečným úkonům trval. Nemůže proto stížnost ze skutečnosti, že — jak se vyjadřuje — byla R. v r. 1919 ve válečném úkoně, pro své stanovisko proti hledisku nař. rozhodnutí nic vytěžiti.

Právem však nemůže se dovolávat ani toho, že nař. rozhodnutí je v rozporu s ustálením komise, která ve věci jednala, neboť i kdyby tomu tak bylo, jest žal. úřad podle tohoto zákona rozhodujícím úřadem, kdežto komise obecní a župní (zemská) jsou jen orgány, povolanými konati o přihlášeném nároku vyšetřování, a nemůže proto již z tohoto důvodu jejich nazírání výroku žal. úřadu prejudikovati, pokud se týče zbavití žal. úřad práva ve věci samostatně rozhodovati.

Tím vyřízena jest stížnost, pokud brojila proti první části nař. rozhodnutí, a zbývá přihlídnouti k onomu jejímu obsahu, v němž se zabývá druhou jeho částí, v níž žal. úřad přiznal st-li nárok na náhradu za určitá plnění v celkové částce 624 Kč.

Tu jde již jen o výši náhrady, a má pak stížnost, jež ovšem dovozuje, že přiznaná náhrada je nepřiměřeně nízká, jedinou námitku, uplatňujíc, že obecní komise při svém jednání dne 15. října 1929 určila st-li náhradu v částce 1.235 Kč, a měla proto býti st-li přiznána náhrada v této výši. Tu vychází stížnost zřejmě opět z názoru, že výrokem komise jest žal. úřad vázán, nemoha se od jejího stanoviska odchýliti. Že tento názor jest nesprávný, bylo řečeno již nahoře, a možno proto k hořejším vývodům prostě poukázati s poznamennám, že ani stanovení výše odškodného místní nebo župní komisí nemá povahu judikátního výroku o výši náhrady, nýbrž jest jen pouhým návrhem komise, jímž žal. úřad ve své pravomoci rozhodovací nikterak vázán není. Odchýlil-li se proto žal. úřad od takového návrhu, nelze jen z této skutečnosti dovozovati nezákonnost nebo vadnost nař. rozhodnutí.

Č. 10.391.

Řízení správní (Slovensko): * Zásada, že stát neručí za škody, způsobené nezákonným výkonem veřejné moci, leč by mu povinnost taková byla zvláštním zákonem uložena, platí i na území dříve uherském.

(Nález ze dne 3. března 1933 č. 3391.)

Prejudikatura: Srov. Boh. A 3068/24 a 4735/25.

Věc: Zikmund B. v L. (adv. Dr. Lad. Wopřálek z Prahy) proti ministerstvu národní obrany o náhradu škody utrpěné nepříznivou kvalifikací.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Podle opisu kmenového listu byl st-l, aktivní účetní poručík býv. rak.-uh. armády, po státním převratu převzat Věstníkem osobním MNO č. 121/1919 do svazku čsl. armády jako gážista a dne 1. července 1919 jmenován účetním nadporučíkem, kteréžto označení hodnosti změněno v roce 1921 na nadporučíka hospodářské služby. Výnosem mno z 15. listopadu 1921 byl dnem 30. listopadu 1921 přeložen podle § 3 zák. č. 194/20 a § 18 vl. nař. č. 514/20 do výslužby a poukázány mu prozatím zaopatřovací požitky roční, totiž vyčíslené výslužné a příbytečné, ponechán však na vlastní žádost v další činné službě a to do 31. prosince 1922. Žádosti o ještě další ponechání v činné službě vy-